

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1433/2022
19.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела у закону одређеног као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Марка Пушице, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду К ПоЗ 9/22 од 15.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 ПоЗ 18/22 од 11.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 19.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Марка Пушице, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду К ПоЗ 9/22 од 15.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 ПоЗ 18/22 од 11.10.2022. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду К ПоЗ 9/22 од 15.07.2022. године према окривљеном АА, због противправног дела у закону одређеног као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ, изречена је мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи која ће се извршити у одговарајућој здравственој установи и трајаће док постоји потреба за лечењем али не дуже од три године, а ако се окривљени не подвргне лечењу на слободи или га самовољо напусти или и поред лечења наступи опасност да поново учини противправно дело предвиђено у закону као кривично дело, тако да је потребно његово лечење и чување у одговарајућој здравственој установи, суд може изрећи обавезно психијатријско лечење и чување у таквој установи.

Решењем Апелационог суда у Београду Кж1 ПоЗ 18/22 од 11.10.2022. године одбијене су као неосноване жалба окривљеног АА и његовог браниоца Марка Пушице, а решење Вишег суда у Београду К ПоЗ 9/22 од 15.07.2022. године потврђено.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости, поднео је бранилац окривљеног, адвокат Марко Пушица, због битне повреде одредаба

кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и тачка 7) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи у целини или делимично побијана решења тако што ће окривљеног „ослободити од оптужбе или одбацити предлог за изрицање мере безбедности“ или укине у целини или делимично побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду или другостепеном суду.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Марко Пушица, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП истичући да су у доношењу побијане одлуке, донете у поступку по редовном правном леку, учествовале судије које су морале бити изузете од судијске дужности у конкретном предмету у смислу члана 37. став 1. тачка 1) ЗКП, јер су председник већа и чланови већа другостепеног суда оштећени противправним делом у закону одређеном као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости, по оцени Врховног касационог суда, не могу се прихватити као основани.

Из списка предмета и изреке побијаног првостепеног решења не произлази да су судије Апелационог суда у Београду и то судија Зоран Савић, председник већа, и судије Весна Петровић и Здравка Ђурђевић, чланови већа, који су учествовали у раду већа које је одлучивало о жалбама изјављеним против првостепеног решења, оштећени противправним делом у закону одређеном као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ, па се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да је побијано решење другостепеног суда донето уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, у вези чл. 37. ст 1. т. 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП наводећи да је суд повредио одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца. Према наводима браниоца, јавни тужилац је изменом предлога за изрицање мере безбедности Ктo втк 2/21 од 12.11.2021. године, уместо првобитног противправног дела у закону одређеног као кривично дело неовлашћен приступ заштићеном рачунару, рачунарској мрежи и електронској обради података из члана 302. став 2. у вези става 1. КЗ, окривљеном АА ставио на терет противправно дело у закону предвиђено као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ. На основу одредбе члана 153. став 1. КЗ, гоњење за противправно дело у закону предвиђено као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из

члана 146. став 1. КЗ, предузима се по приватној тужби, а како у конкретном случају нико од оштећених није поднео приватну тужбу, бранилац сматра да јавни тужилац није био овлашћен да поднесе предлог за изрицање мере безбедности медицинског карактера.

Врховни касациони суд изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Пушице, оцењује као неосноване, а како су исти неосновано истицани и у поступку по редовном правном леку, то Врховни касациони суд, прихватајући разлоге дате на страни 3. у ставу другом решења Апелационог суда у Београду Кж1 По3 18/22, као довољне, аргументоване и јасне, на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

И према налажењу Врховног касационог суда, из одредбе члана 522. став 1. КЗ јасно произилази да је, у случају када се утврди да је окривљени учинио противправно дело које је у закону одређено као кривично дело у стању неурачунљивости, јавни тужилац овлашћен да покрене поступак за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења, за сва кривична дела прописана Кривичним закоником, па тако и за кривична дела за која је прописано да се гоне по приватној тужби, из ког разлога су супротни наводи захтева за заштиту законитости којима се указује да је побијаним правноснажним решењима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, оцењени као неосновани.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног указује и да је побијаним решењима учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истичући да у изреци првостепеног решења нису наведена објективна обележја противправног дела у закону одређеног као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ и то „прецизнији и опредељујући“ подаци о оштећеним лицима, из ког разлога, према његовом мишљењу, дело које је окривљеном стављено на терет није противправно дело у закону предвиђено као кривично дело.

Кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ чини онај ко податке о личности који се прикупљају, обрађују и користе на основу закона неовлашћено прибави, саопшти другом или употреби у сврху коју нису намењени.

Из изреке побијаног првостепеног решења, произлази да је окривљени АА у време и на месту ближе описаним у изреци, у стању неурачунљивости, у којем није могао да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, због стања психотичне декомпензације која има карактеристике акутне и пролазне душевне болести, путем свог рачунара и мобилног телефона неовлашћено саопштио другом податке о личности који се прикупљају, обрађују и користе на основу закона - електронски систематизовану листу личних података грађана Републике Србије, која садржи податке о 1.481.278 грађана, у виду имена и презимена и јединственог матичног броја грађана, а до које листе је случајно дошао те наведене податке јавно саопштио на друштвеној мрежи „Facebook“, медијској платформи „YouTube“ и интернет форуму „PC Berza“ тако што је исте поставио на интернет сервис за дељење података „Mega“ (www.mega.nz), а онда на корисничким налозима ближе описаним у изреци, на претходно наведеним мрежама, поставио објаву у којој је навео да поседује предметне податке, детаљан опис о којим подацима се ради и упутство о преузимању истих, чиме је наведене податке саопштио и учинио доступним неограниченом броју

корисника друштвене мреже „Facebook”, медијске платформе „YouTube“ и интернет форума „PC Berza“.

Према налажењу Врховног касационог суда, у изреци наведеног решења, поред описа неурачунљивости која је проузрокована наведеном душевном болешћу и као таква искључује кривицу, јасно су наведени и описани објект извршења – лични подаци, радња извршења – неовлашћено саопштавање личних података другом и начин извршења, као објективни елементи овог кривичног дела. У конкретном случају, грађани чији лични подаци су неовлашћено саопштени другом одредиви су са аспекта врсте личних податка, јер су другим лицима саопштена њихова лична имена и јединствени матични број грађана, па стога не стоје наводи захтева, да је са аспекта постојања овог противправног дела, у изреци нужно било навести „прецизније и опредељујуће“ податке тих грађана, посебно уколико се има у виду да се ради о личним подацима 1.481.278 грађана Републике Србије.

Описане радње, које је окривљени АА предузео, по оцени овог суда, садрже сва објективна обележја противправног дела у закону одређеног као кривично дело неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ, а како су то правилно закључили и нижестепени судови, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Марка Пушице, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и 7) ЗКП ни повреда кривичног закона из члана 439. Тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Пушице, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић